

Sygn. akt II UK 757/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku T.K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.
o emeryturę górniczą,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 listopada 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 15 kwietnia 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje adw. R.S. od Skarbu Państwa - Sądowi
Apelacyjnego w (...) kwotę 135 (sto trzydzieści pięć) zł,
powiększoną o stawkę należnego podatku od towarów i usług,
tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej,
udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2015 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z odwołania T. K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w P. o emeryturę górniczą – oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 6 grudnia 2013 r., sygn. akt III U (...), oddalającego odwołanie T.K. od decyzji organu rentowego z dnia 26 marca 2013 r., odmawiającej odwołującemu się prawa do emerytury górniczej, z powodu

niewykazania co najmniej 25-letniego okresu pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wyrok Sądu Apelacyjnego wnioskodawca zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że „w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). W realiach niniejszej sprawy Sąd Apelacyjny w [x] interpretując zawarty w art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, (t.j. Dz. U. z 2015 r, Nr 748) zwrot „odkrywka” przyjął, iż nie obejmuje on pracy wykonywanej przez odwołującego w warsztatach, znajdujących się ok. 300 - 500 metrów od załadowni. Stanowisko takie zajął także Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie sygn. akt III AUa (...), odwołując się do terminów użytych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., Nr 196) oraz jego potocznego rozumienia. Tymczasem w wyrokach wydanych w sprawach sygn. akt III AUa (...) i sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) zajmował biegunowo odmienne stanowisko, przyjmując, że „odkrywką” jest odkrywkowy zakład górniczy, zespół terenów i obiektów, a nie samo wyrobisko. Powyższa rozbieżność ma istotne znaczenie dla osób ubiegających się o emeryturę górniczą przy zastosowaniu przepisu art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. ustawy emerytalnej i wymaga dokonania wykładni przez Sąd Najwyższy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wnioskodawcy nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Rozpatrywana skarga kasacyjna – w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania – wskazuje na przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie powołanej przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Zgodnie z dotychczasowym orzecnictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecnictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecnictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08, LEX nr 794605). Chodzi przy tym o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie o rozbieżności w jego zastosowaniu. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu

Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12, LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12, LEX nr 1228618).

Autor skargi nie przedstawia – w uzasadnieniu wniosku – odpowiedniej jurydycznej argumentacji, którą wykazałby, że istnieje przyczyna przyjęcia skargi do rozpoznania określona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. z uwagi na sugerowaną potrzebę „wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów”. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi tylko sygnalizację jakiegoś problemu – brakuje w takim ujęciu zacytowanej wyżej kwestii przedstawienia odpowiedniej jurydycznej argumentacji, którą wykazanoby, że rzeczywiście istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Nie przekonuje także o wystąpieniu przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 2 twierdzenie uzasadnienia wniosku o zajęciu przez Sądy Apelacyjne „biegunowo odmiennych” stanowisk w zakresie oceny sygnalizowanej kwestii. Nie jest wystarczające – dla wykazania przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powołanie stanowiska judykatury w zakresie jakiejś zasygnalizowanej tylko kwestii, bez przedstawienia argumentacji wykazującej, że twierdzona rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni wskazanych przepisów prawa; z jednoczesnym uwzględnieniem odmienności stanów faktycznych spraw na tle, których zapadały powoływane orzeczenia.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu w postępowaniu kasacyjnym rozstrzygnięto na podstawie § 19 w związku z § 2 ust. 3 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu – Dz.U. z 2013 r., poz. 491 (pkt 2.).

